No. 3023 Zaterdag 28 Jan. 1939 56ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Van de Spaanse Burgeroorlog

Donderdag is Barcelona gevallen en daarmee de Spaanse burgeroorlog een heel stuk verder tot het einde gekomen.

Nog blijft voor Franco over een stuk van Madrid naar Valencia, wat echter heel heet wat gemakkelijker zal zijn in te nemen en waar bovendien een bevolking woont die heel wat zeer zullen sympathiseren met de beweging van Franco als Cataloniërs, die van nature de Spanjaarden vijandig waren gezind.

Het is momenteel wel van belang, nu Franco thans zover is, nog eens te lezen wat hij op 1 April 1937 zelf schreef over de vraag: „Waarom wij de opstand begonnen?"

14 April 1931...

De Spaanse monarchie, verscheiden eeuwen oud, het regime, dat eens van Spanje het grootste rijk der wereld maakte, stort in door de intriges van eerzuchtige politici. Koning Alfonso XIII verlaat Spanje, verraden door zijn eigen kabinet. De bevolking trekt langs de straten en drukt zijn goedkeuring uit, doch het is slechts de bevolking der grote steden, waar de buitenlandse communistische propaganda diepe sporen heeft nagelaten in de geesten der arbeiders. Het platteland, dat altijd conservatief is en gehecht aan tradities, blijft trouw aan het oude regime. Op dit punt vinden we de eerste mislukking van het zgn. democratische stelsel. Het geeft alle mensen gelijk stemrecht, boeren, edelen en arbeiders. Maar bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1931 behaalde de monarchie ongeveer 20.000 zetels en de republiek slechts 5000; toch beschouwde zij zich als overwinnaar en dwong zij de monarchie tot heengaan. Waarom deze ongelooflijke toestand in een land, dat door een zgn. democratische regering wordt bestuurd? Eenvoudig omdat de 5000 republiekeinen de mening der grote steden vertolkten, terwijl de 20.000 monarchisten de gevoelens der landbouwers vertegenwoordigen Kortom, de republiek, die de mensen gelijke rechten heeft toe te kennen, komt aan de macht, doordat zij aan de stem van den stedeling een veel groter waarde geeft dan aan de stem van den landbouwer.

De verklaring, welke de republiek voor dit ongebruikelijk procédé geeft, is, dat de boer niet even ontwikkeld is als de stedeling en dat men daarom aan zijn stem geen gelijke waarde kan hechten. Maar de democratie wil toch rechtsgelijkheid zonder uitzonderingen?

Het bewind der republiek neemt een aanvang. Onder de leiders bevinden zich mensen uit alle kampen, republikeinen, afvallige royalisten socialisten, communisten; zij allen bekommeren zich meer om hun persoonlijk belang dan om het landsbelang. De Spaanse republiek is niet vrij van verplichtingen. De leiders zijn merendeels vrijmetselaars. Hun plicht jegens de vrijmetselarij gaat boven hun plicht jegens het moederland.

In het leger hebben wij ons rekenschap gegeven van die toestand. Het is echter niet onze taak het land te regeren; onze plicht is Spanje te verdedigen, welke ook onze persoonlijke gevoelens zijn ten opzichte van een bepaald regime. Wij dienen de republiek even trouw als wij de monarchie hebben gediend. Doch de republiek boezemde ons geen vertrouwen in. De twee jaren socialistisch bewind onder het presidentschap van Azana openden een periode van kwelling voor het leger. Onze rechten werden verkort, wij werden geruïneerd en vernederd door de daden dezer regering. Toch bleven we trouw en standvastig op onze posten. Het marxisme werd steeds machtiger in Spanje; de regering zelf begunstigde het. In snel tempo ging Spanje naar de afgrond. Slechts een korte poze van respijt kwam er gedurende het bewind van rechtse groepen onder Lerroux en Gil Robles. Laatstgenoemde, die minister van Oorlog was, gaf de generaals Fanjul, Goded, en mijzelf opdracht het leger te reorganiseren, dat het levende symbool der nationale verdediging moest blijven. Zo snel mogelijk togen wij aan het werk. Maar de ontbinding van het parlement, welke tot de val der rechtse regering leidde, maakte een ruw einde aan onze pogingen. Gil Robles verliet het ministerie van Oorlog, met tranen in de ogen. Het volk vreesde een staatsgreep van het leger. Maar het leger was nog niet gereed om een beslissende slag toe te brengen aan den president der republiek Alcala Zamora, die in hoofdzaak verantwoordelijk is voor de huidige kritieke toestand in Spanje. Hij is de voornaamste schuldige, want, na de communistische revolte in Asturië in 1934, heeft hij de pogingen verijdeld van de mannen, die in de tijd van het republikeinse regime wettig en oprecht, door vaderlandsliefde gedreven, gepoogd hebben het land te redden. Alcala Zamora heeft geweigerd de leiders dezer revolte te doen bestraffen; hij heeft de doodvonnissen verzacht, gewezen door het speciale gerechtshof. Deze houding van Alcala Zamora is niet verrassend, als men bedenkt, dat er sedert lange tijd geheime overeenkomsten — waaraan de vrijmetselarij niet vreemd was — bestonden tussen hem en verscheiden leiders der opstandige beweging, welke zuiver communistisch van aard was.

Tot aan de verkiezingen van 16 Februari 1936 leefden wij in voortdurende angst en zorg. De onverwachte, geweldige overwinning van het volksfront gaf Azana opnieuw de teugels van het bewind in handen. En Alcala Zamora werd afgezet door dezelfde leiders der revolutie in Asturië, die hij getracht had te beschermen.

Op dat moment was ik chef van de generale staf. De nieuwe regering bezorgde mij onverwijld een „schitterende" promotie en zond me naar de Canarische eilanden. Het is waar, dat ik er de hoogste militaire autoriteit was, maar de regering was blijkbaar van mening, dat de eilanden ver genoeg weg waren om mij te beletten, mij in haar zaken te mengen. Ik aarzelde eerst; ik wist niet of ik deze nieuwe post zou aanvaarden. Tenslotte ben ik gegaan. Mijn plicht jegens Spanje was: gaan waarheen men mij zond, en Spanje ging vóór alles.

Ik besefte, dat een catastrophe niet lang kon uitblijven. Zorgvuldig had ik het Russische probleem bestudeerd, ik kende de leugenmacht van het Sovjetregime en wist, dat dit voor de arbeidende klassen gelijk stond met slavernij. Het feit, dat mannen van kennis en karakter zich toch door deze rampzalige denkbeelden hadden laten verleiden, verdriette mij zeer. Met afschuw had ik vernomen, dat te Madrid een Bond van vrienden van Rusland was opgericht en dat ook dr. Gregorio Maranon tot de leden behoorde. Ik begreep niet, hoe een man van zijn betekenis voor de zaak der Sovjet gewonnen kon worden.

Vele mensen hebben zich afgevraagd waarom het leger, dat duidelijk zag welk een ramp de overwinning van het volksfront voor Spanje betekende, niet terstond heeft ingegrepen. Het antwoord is heel eenvoudig. Er was toen nog geen goed georganiseerd leger. Ik moest de reorganisatie laten varen, toen ik mijn taak nauwelijks was begonnen. Ik kon niet voldoende op het leger rekenen, om een zo ernstige verantwoordelijkheid aan te durven. In de boezem van het leger bevond zich een aantal twijfelachtige elementen. Sommigen waren voorstanders van het volksfont, omdat zij van de linkse regeringen, vooral van die onder Azana, voordelen hadden genoten. Anderen waren het door blóheid en vooral als gevolg van geheime overeenkomsten met de vrijmetselarij. Het is een feit, dat de meeste officieren der marxistische troepen vrijmetselaar zijn. Dit is bewezen door twee verschillende documenten; het ene is gepubliceerd in de Madrileense dagbladen en heeft tot titel: „De vrijmetselarij versterkt haar activiteit" en het andere is door de Phalangisten te Toledo gevonden in de „Grootloge van het Spaanse centrum". In deze documenten worden de „broeders vrijmetselaars, die troepen miliciens aanvoeren", zoals de beruchte luitenant-kolonel Mangada, als „bevrijders" beschreven.

Naar mijn mening is de vrijmetselarij met al haar internationale vertakkingen de organisatie, welke in hoofdzaak verantwoordelijk is voor de politieke verwoesting van Spanje, evenals voor de moord op Calvo Sotelo, die werd bedreven in overeenstemming met de orders, ontvangen van den secretaris-generaal der vrijmetselarij te Genève. Deze orders werden door Barcia, toen minister van Binnenlandse Zaken, naar Spanje overgebracht.

De moord op Calvo Sotelo, gepleegd door troepen in uniform, was het begin van een reeks misdaden, welke volvoerd moesten worden vóór de proclamatie van een Sovjet-staat in Spanje. Dat wisten wij en toen begrepen we ook, dat er geen tijd te verliezen was als we Spanje van de totale ondergang wilden redden.

Mijn post op de Canarische eilanden was niet zo gemakkelijk te handhaven als ik had gedacht. Het communisme was ook daar al diep ingevreten. Ik vernam, dat op 1 Mei, de dag van de arbeid, het Britse consulaat zou worden aangevallen en in brand gestoken", teneinde die dag te vieren". Ik besloot, dat zoiets niet zou gebeuren, zolang ik op de eilanden het militaire gezag vertegenwoordigde. Ik zond het consulaat gewapende bescherming. Onmiddellijk deelde de civiele gouverneur mij mede, dat dit een provocatie was jegens de arbeiders. Ik antwoordde, dat ik hen liever provoceerde dan te wachten tot het kwaad was gebeurd, want de bron, waaruit ik het nieuws had vernomen, was volkomen betrouwbaar. Daarop dreigde de gouverneur de zaak aan de reegring te Madrid te rapporteren. Ik zeide, daar niets op tegen te hebben; kort daarna riep de minister van Oorlog mij aan de telefoon. Hij wilde weten, waarom ik op eigen gezag soldaten had gemobiliseerd. Ik zette de toestand uiteen en na een lange discussie slaagde ik er in mijn standpunt te doen zegevieren.

De dag van de arbeid kwam. De massa paradeerde te voet en per vrachtauto, maar in volmaakte orde: geen vuist verhief zich voor de bekende sovjet-groet. Zodra een arbeider de vuist probeerde op te steken, wierpen zijn kameraden zich op hem en moest hij het gebaar onderdrukken.

Op 18 Juli 1936 verhief het leger de vaan van het nationalisme in Marokko. Ik vertrok onmiddellijk per vliegtuig om mij aan te sluiten. Kapitein Bolin had de mogelijkheid van zulk een luchtreis voorzien en maatregelen genomen. Niemand op de eilanden kende mijn bestemming. In Marokko stelde ik mij aan het hoofd van mijn mannen: de vrijheidsoorlog begon.

De les die Rome geeft

door

Prof. Dr. Fr. MUCKERMANN S.J.

Reeds enkele jaren geleden werd herhaaldelijk de vraag gesteld: „Waarom Rome het Nationaal Socialisme niet evengoed veroordeelde als Marxisme?" De reden waarom Roe wachtte, wordt door Prof. Dr. Friedrich Muckermann S.J. in een bijdrage in de „Elsässer Kurier uitvoerig behandeld. Wij laten den geleerden schrijver thans aan het woord:

Er is een deugd die men in heel bijzondere betekenis, een „Roomse deugd" zou kunnen noemen, n.l. het geduld. Wat deze deugd betekent, is door de beide jongste encyclieken wel op een heel duidelijke wijze in het licht gesteld. Reeds in de inleiding herinneren beide encyclieken er aan, dat Rome er steeds op bedacht was om het juiste moment af te wachten Wij willen thans aan dit geduld meer dan onze gewone aandacht schenken, daar niemand zal durven ontkennen, dat veel van onze leidinggevende figuren in onze tijd buitengewoon ongeduldig zijn. Wellicht, dat ook de jeugd, die graag iets wil leren, voor deze uiteenzettingen nog ontvankelijk is. Dit moet niet als een berisping worden opgevat, want wat zou een jeugd zijn zonder die geweldige onstuimigheid!

Maar het zou veeleer een steun kunnen zijn, in verband met de vertwijfeling, die zou kunnen ontstaan vanwege het feit, dat de wereld zo hardleers is. Wij denken hierbij echter ook aan alle ongeduldige mensen, die bij ieder verschil van mening, dat er onder de katholieken dreigt te ontstaan, een beroep op Rome doen en die speciaal, wat deze Duitse aangelegenheid betreft, niet willen inzien, dat Rome de tijd heeft en wachten kan.

Hiermee leggen we de nadruk op een grondbeginsel, waaruit het Roomse geduld is voortgesproten. In de rondzendbrief tegen het Godloos Communisme wordt niet alleen nadrukkelijk gewezen op hetgeen de H. Vader tot dan toe tegen het Communisme heeft gedaan, maar er worden ook citaten gegeven uit de vele brieven van bisschoppen der gehele wereld over de dreiging van het Bolsjewisme. Men ziet daaruit duidelijk, dat Rome ook de krachten, die van de meest verscheiden en vaak afgelegen delen van de kerkelijke inrichting werkzaam zijn, weet te waarderen.

Dit moet ook een lering zijn voor al degenen, die maar al te vaak de mond vol hebben over de Pauselijke centralisatie. Het is ook thans nog een te Rome stilzwijgend gevolgde maatstaf om de Bisschoppen bij het uitoefenen van hun ambt de grootst mogelijke vrijheid te laten en niet door overijlde maatregelen met een autoritair gebaar de innerlijke ontwikkeling der dingen te verstoren, of te belemmeren. Zo blijkt, dat het Rooms geduld nauw samengaat met een onvolprezen wijsheid en voorzichtigheid. Want wanneer het hoogste gezag maar al te vaak haar autoriteit in al haar volheid doet gelden, ook wanneer zulks niet strikt noodzakelijk is, dan wordt de autoriteit en haar prestige lichtvaardig te grabbel gegooid, zeer ten nadele van het gezag zelf.

Maar het is natuurlijk vanzelfsprekend, dat wanneer allen hun plicht hebben gedaan en er toch gevaar blijft bestaan, dat dan de ogen zich smekend en hoopvol naar Rome richten, naar de bron der waarheid. Dan is de tijd gekomen om een plechtig Herderlijk Schrijven te publiceren, „in verband met het verlangen van de gehele wereld naar een dergelijk document."

In het eerste hoofdstuk van de encycliek over „De toestand van de Katholieke Kerk in het Duitse Rijk" wordt nog op een andere wijze over het Rooms geduld geschreven. Er wordt daar o.m. woordelijk gezegd: „de door ons trots alles betoonde gematigdheid was niet ingegeven door overwinningen van stofsoffelijk voordeel, noch onbetamelijke zwakheid, doch alleen door de wil met het onkruid mogelijk niet tegelijkertijd een waardevol gewas uit te roeien: door de bedoeling niet eerder openlijk te veroordelen, voordat de geesten voor de onontkoombaarheid van dit oordeel rijp zouden zijn geworden; door het vaste besluit de verdragstrouw van anderen niet eerder definitief te ontkennen, voordat de ijzeren taal van de werkelijkheid het masker heeft afgeworpen, waarin een systematische vermomming de aanval tegen de Kerk had weten en nog weet te verhullen."

Deze woorden laten aan duidelijkheid niets te wensen over. Er wordt daar gesproken van een steeds toenemende groei. Geduld immers is juist een deugd, die groei nodig heeft ,hetgeen immer tijd vergt. Er kunnen immers bewegingen zijn, die er in het begin uitzien als een wild onstuimig iets, doch die zich later manifesteren als een stroming, waarin een goede kern zit. Zoiets moet in ieder geval afgewacht worden. Ook is het mogelijk, dat de noodzakelijke reacties, die plegen in te treden, terecht komen bij ongeschikte leiders, zodat ze dan in verkeerde banen worden geleid, terwijl, wanneer ze door de juiste man op de juiste plaats getoomd werden, goede resultaten zouden hebben opgeleverd. Hierbij moet men zich ook in herinnering brengen de algemene wet. Er is maar één waarheid! De dwaling echter is veelvoudig en valt vaak in stukken uiteen.

Ook al zijn zij allen tegen de waarheid gekant, toch bevechten ze elkaar ook onderling en zo vernietigen zij soms elkaar. Men moet dit zelfwerkend saneringsproces ook in de gevallen mensheid niet onderschatten.

Daarmee hangt ook ten nauwste samen, dat het twee heel verschillende dingen zijn, de afzonderlijke individuen van de waarheid te overtuigen en aan de andere kant ook de openbare mening te beïnvloeden.

Hoe vaak hebben sommigen niet het goede voorgehad, doch de koortsachtige haast had zich reeds zo ver verbreid, dat deze dingen zich niet konden doorzetten? In dergelijke gevallen moet men een afwachtende houding kunnen aannemen, totdat iedereen de vruchten ziet, en dan laat de openbare mening zich gemakkelijk leiden om de waarheid te erkennen. Dit is nog te meer waar, als er sprake is van een stelselmatige strijd, die op bedekte wijze gevoerd wordt. Ook in de encycliek tegen het Bolsjewisme lezen we hetzelfde.

Ook in de natuur zijn er giftplanten, die er bijna precies net eender uitzien als de onschadelijke gewassen. Wie slechts oppervlakkig toekijkt (en dat is nu eenmaal een menselijke eigenschap) zal het zien groeien en bloeien als op 'n prachtige Meidag. **Doch eerst wanneer de vruchten beginnen te rijpen, gaat de mens meer nauwlettend en critischer** acht slaan. **En zo volgt ook de Plaatsbekleder van Christus den Goddelijken** Meester, wanneer deze zegt: „Aan de vruchten zult ge de boom kennen!"

Het zou wenselijk zijn, dat vele leidinggevende figuren, die door het ongeduld van onze tijd zijn aangetast, nu en dan eens een bedevaart naar Rome maakten, om daar het grote geduld te leren kennen. Ook zij die de wetten van de groei volgens het machinale rhythme in deze vertechniekte eeuw in het leven der volkeren beoordelen, zouden zich bij deze pelgrimstocht moeten aansluiten. Ja, al degenen, die zelf producten zijn van de conjunctuur, of die te vroeg rijp zijn en die van een innerlijke groei zich geen begrip of voorstelling kunnen vormen, zouden mee moeten gaan. Temidden van de reusachtige organisaties van onze tijd rijst het Eeuwige Rome daar omhoog als een wereldorganisatie, zoals er geen tweede bestaat, maar die tevens nog steeds het organisme is van de bloeiende wijnberg.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Betrekkelijk spoedig in deze lange burgeroorlog is Barcelona gevallen. En uit de berichten lezen we dat de Franco-soldaten door de bevolking als bevrijders werden ontvangen en met bloemen bestrooid. Wanneer we ons nog herinneren wat er in het begin van de omwenteling in Barcelona gebeurd is en waarover boeken vol geschreven zijn, dan kunnen we ons dat indenken.

Maar van een andere kant is de volksgunst zo wisselvallig en er zullen er wel heel wat zijn onder dit gepeupel van deze Spaanse havenstad die met de communisten de winkels hebben geplunderd en met La Passionaria de kloosters hebben bestormd en nu Franco hebben toegejuichd, omdat ze wisten dat achter dit leger de gevulde broodkarren de stad zouden binnenrollen.

We geloven niet dat het nog grote bezwaren mee zal brengen om de communistische regering ook uit het Noordelijk nog niet veroverde gedeelte van Catalonië te verdrijven evenals uit de strook Madrid-Valencia. Barcelona was de levensader van het republikeinse Spanje en nu dit in handen van Franco is, zal het nog niet veroverde gedeelte wel spoedig zijn doodgebloed.

We hebben met deze val van Barcelona het einde van het grote drama, het grote avontuur dat het communisme heeft ontketend om Europa in de klauwen te krijgen van het bolsjewisme. Toen in de aanvang van deze strijd Rusland nog sterk was, werd in Spanje de strijd met grote wisselvalligheid gevoerd. Maar sinds de revolutie in Rusland zijn eigen kinderen ging opeten, en de massamoorden aldaar blijk gaven van grote binnenlandse moeilijkheden, werd ook Barcelona aan zijn lot overgelaten.

Ook Frankrijk heeft in de laatste maanden, doordat de regering meer en meer het Franse volksfront losliet, zijn beschermende hand van Barcelona afgetrokken en zich streng gehouden aan het non-interventiepact in tegenstelling met Duitsland en Italië, dat tot het einde van de strijd toe flinke hoeveelheden oorlogs- en mensenmateriaal zijn blijven sturen.

Zo de waard is, zo vertrouwt hij zijne gasten, bleek nog weer heel duidelijk de laatste dagen. Italië scheen niet te kunnen geloven, dat Frankrijk zich zo mooi zou houden aan het non-interventiepact, terwijl Italië dit niet deed en daarom was hier tot het laatste moment de grote vraag aan de orde: „Zal Frankrijk op het laatste moment Barcelona nog niet helpen?" Was dit werkelijk gebeurd, dan was een Europese oorlog niet uitgebleven, want Italië had 30.000 man troepen klaar staan om tegen Frankrijk op te rukken. En bovendien zijn de laatste dagen nog grote reserves opgeroepen, zogenaamd voor oefeningen; maar heel de wereld weet wel, dat dit een verkapte mobilisatie is.

Van een andere zijde was ook Engeland zich gaan voorbereiden op mogelijke verrassingen en had zijn hele homefleet naar Gibraltar gestuurd, ook zogenaamd voor de gewone jaarlijke manoeuvres.

En het is nog de vraag hoever we van een Europese oorlog zijn verwijderd. Want het communisme is thans wel in Barcelona verslagen, maar de overwinning is behaald door het fascisme en dit is minstens een even gevaarlijks vijand van de Europese kultuur en beschaving.

Franco heeft gewonnen met hulp van Italië en Duitsland en nu het op verdelen der buit komt, zullen ook deze landen hun deel willen hebben.

Zal Italië nu zijn vrijwilligers uit Spanje terugtrekken? Heeft Italië niet zoveel invloed in Spanje gekregen, dat het evenwicht in de Middellandse zee verbroken is?

Reeds enkele dagen geleden heeft Chamberlain het plan geopperd om een vier mogendhedenconferentie bij elkaar te roepen. Mussolini heeft dezer dagen hetzelfde gevraagd en naar verluidt, zal Hitler Zondag op de bijeengeroepen Rijksdag hetzelfde vragen.

Men wil dus onderhandelen; en dit is een eerste stap tot de vrede.

Hitler zal zelfs Zondag aan de wereld de vrede aanbieden, op voorwaarde, dat thans na de overwinning van Franco de situatie in Europa gestabiliseerd zal worden; dat er een herverdeling van de koloniën zal plaats vinden ten voordele van Duitsland, Italië en Polen en ten derde, dat er een beperking der bewapening zal plaats hebben.

Heel gemakkelijk zullen deze problemen niet zijn op te lossen en... krijgen we een herhaling van München... dat de kleine mogendheden zullen worden opgeofferd aan de landhonger van de groten? Zullen Belgische of Nederlandse koloniën in het geding komen?

Er zullen nog moeilijke dagen komen, vooral wanneer het op deze conferentie zal moeten gaan in de geest, waarin Mussolini dezer dagen sprak over de val van Barcelona en wat hij noemde de grote gebeurtenis in de geschiedenis van Europa **„die wij zullen maken".**

Wanneer Mussolini zich op dit standpunt stelt, dat de as Rome-Berlijn alleen en uitsluitend de geschiedenis van Europa maken zal, dan zullen onderhandelingen niet veel baten en zal de voorspelling van de Amerikaanse minister van oorlog bewaardheid worden; dat het Amerikaanse volk zich heeft voor te bereiden op een plotselinge niet verklaarde oorlog.

Er gaan zware wolken boven Europa, maar we hopen dat de vredeszon deze nog zal doen verdwijnen.

BOEKBESPREKINGEN.

DOOR HET LAND DER LEMEN TORENS.

Den Doolaard over Marocco

Het 24ste deel van de gestaag groeiende Schijnwerper-reeks toont hoe de Uitgeverij Het Spectrum werkelijk niet alleen in een klein kringetje speurt naar goede en belangrijke medewerkers aan haar interessante klein-bibliotheek.

Den Doolaard schonk zijn lezers tot nu toe alleen reisbeschrijvingen, (die overigens gemeenlijk reis-avonturen waren tegelijkertijd) uit de Balkan, het land dat sinds lang zijn hart en zijn interesse had. In het voorbije jaar zwierf de auteur echter in Marocco, het land der lemen torens, en men mag zeggen dat hij zich door het klimaat niet heeft laten weerhouden de zaken actief en indringend te bezien. Hij is er de man niet naar om met een fraai stuk natuurbeschrijving of met het touristisch waasje dat ook dit land op het eerste oog bedekt, genoegen te nemen En, voorzover dit binnen het bestek van een reis mogelijk was, heeft hij zich zelf een kijk op deze Franse gebieden eigen gemaakt, die voldoende verantwoord en voldoende eigen is, dan dat ook anderen er met belangstelling en vrucht van zullen kennis nemen.

He Spectrum gaf dit deel met bijzonder veel zorg uit. Behalve een twintigtal fraaie opnamen door den auteur, werd het met ongeveer dertig pentekeningen van Gerard Huysser, die vroeger reeds zo vaak van zijn Marocco-reizen een boeiend schilderij meebracht, versierd.

Verkrijgbaar in de Boekhandel „St. Augustinus", St. Thomas-college.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

KARDINAAL HINSLEY TREEDT UIT DE VOLKENBONDSLIGA.

Pacifisme met verdachte bij-oogmerken.

Z.Em. Kardinaal Hinsley de aartsbisschop van Westminster, heeft burggraaf Cecil ervan in kennis gesteld dat hij aftreedt als onder-voorzitter van de Volkenbondsliga, waarvan Lord Cecil voorzitter is. De Kardinaal is van oordeel, dat de Liga niet meer een boven de partijen staande, niet-politieke organisatie is, gelijk in de eerste tijd, toen zijn voorganger, Kardinaal Bourne z.g. het ambt van ondervoorzitter aanvaardde.

Een andere reden tot zijn aftreden is gelegen in de nauwe band, welke bestaat tussen de Liga en de zogenaamde Internationale Vredes-Campagne, welke door den Aartsbisschop van Mechelen veroordeeld is.

De Volkenbonds-Liga heeft een zeer groot aantal onder-voorzitters, voor het merendeel de leiders of hoofden van grote kerkgemeensshappen en van bewegingen op pacifistisch gebied. De vereniging werd gesticht na de oprichting van de Volkenbond, en wel ter bevordering van de Volkenbondsbeginselen in Engeland. Zij nam in verwonderlijk korte tijd zeer snel in omvang toe, en werd een der breedst vertakte organisaties in het land. De ontelbare afdelingen genieten grote vrijheid haar eigen politiek te bepalen en uit te voeren, en dit verklaart, dat deze in de ene afdeling een zeer rode tint had, terwijl zij in een andere afdeling een uiterst conservatief karakter aannam.

Veel van de bekendste conservatieve staatslieden, zoals Lord Baldwin, zijn lid, of lid geweest, van de Liga, maar erkend moet worden dat van het allereerste begin af socialistische invloeden in het hoofdbestuur vaak overwegend zijn geweest, en dat een tijdlang zelfs sterk gecoquetteerd werd met Rusland: conflicten op grote schaal zijn in de Liga herhaaldelijk voorgekomen. Zo verlieten vele deze organisatie, omdat zij een tiental jaren geleden geneigd was propaganda voor Duitsland te voeren, terwijl anderen haar de rug toekeerden om haar Russische sympathieën.

Lord Cecil, de tegenwoordige voorzitter, is van huis uit conservatief, en is lid van de conservatieve regeringen geweest. Hij brak evenwel met zijn partij omdat deze naar zijn oordeel de pacifistische beginselen onvoldoende toepaste. In rechts-conservatieve kringen heeft men steeds wantrouwend tegenover de Liga gestaan doch de meer gematigde conservatieven stelden zich op het standpunt dat het onverstandig zou zijn deze organisatie geheel in handen te laten van de socialisten. Bovendien zijn er tal van afdelingen, waar de rode invloeden sterk in de minderheid zijn, en het zou zeker geen wijs beleid zijn, indien de bezadigde leden zich uit deze afdelingen terugtrokken. Sinds de burgeroorlog in Spanje evenwel is de toestand veel moeilijker geworden, daar het hoofdbestuur zich geheel schaart aan de zijde der Spaanse Republikeinen.

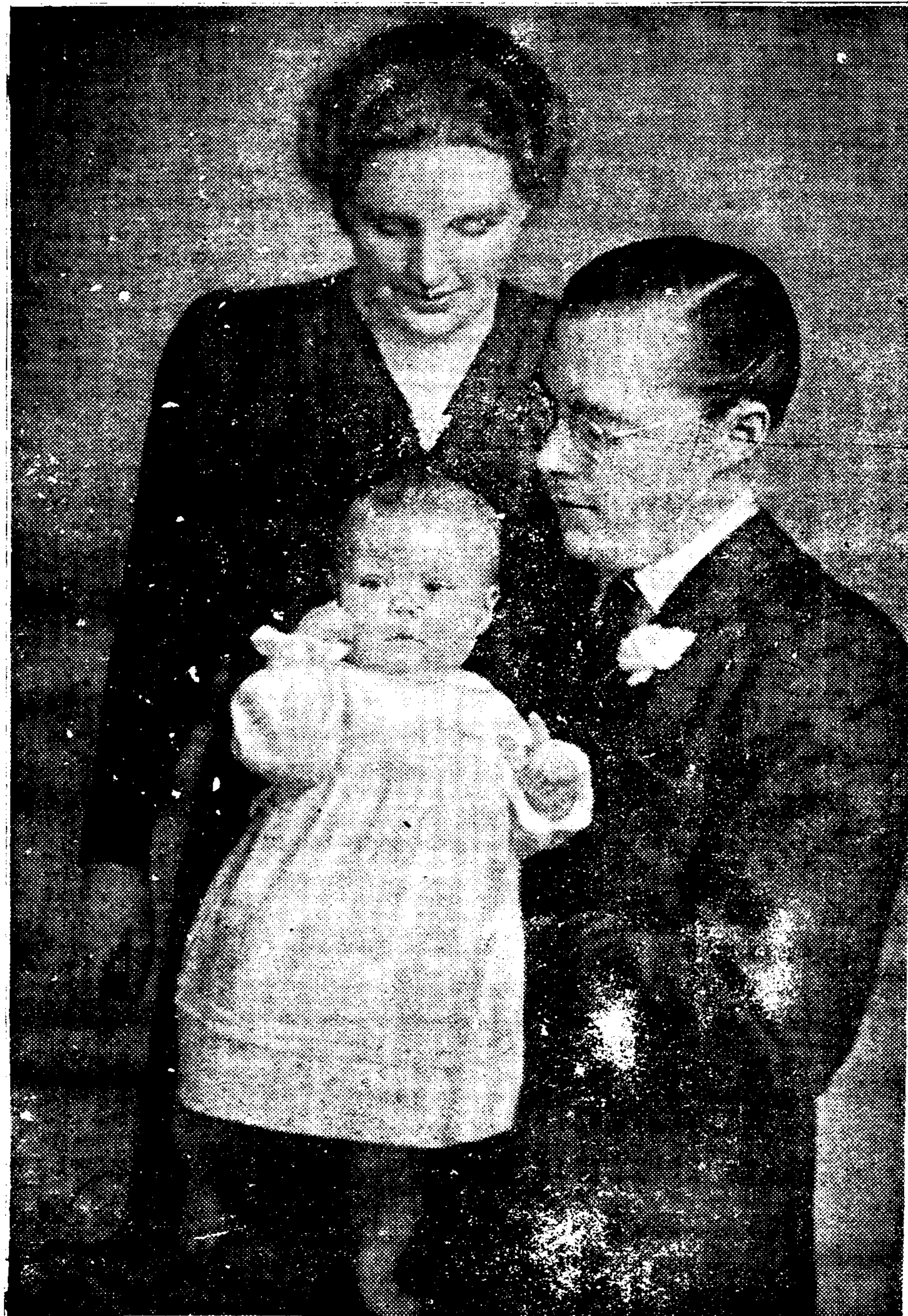
Toen Kardinaal Hinsley met vele andere ere-ambten ook dat van onder-voorzitter der Liga aanvaardde, was het reeds twijfelachtig, of invloeden, waaraan hij zijn goedkeuring niet zo kunnen hechten, voldoende geweerd zouden kunnen worden, opdat hij deze functie zou kunnen blijven vervullen. Ongetwijfeld heeft Zijne Eminentie geen blijk gegeven van gebrek aan geduld, en niemand zal hem kunnen verwijten, dat hij overhaast afgetreden is. De Kardinaal zelf is een overtuigd pacifist, maar men kan niet van hem verwachten dat hij een pacifisme steunen blijft dat vaak zeer verdachte bij-oogmerken schijnt te hebben.

PRINSES BEATRIX.

Dinsdag a.s. 31 Januari viert Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix haar eerste verjaardag.

In haar is ons dierbaar Nationaal Koningschap bevestigd, en daarom herdenken we deze dag met grote dankbaarheid aan God, maar ook met gebed, dat diezelfde God in Prinses Beatrix dit Koningschap moge doen bevestigd blijven. Dat dit kind moge opgroeien in welbehagen bij God en de mensen, tot heil van het Rijk der Nederlanden.

PRINSES BEATRIX WORDT „GROOT"

Deze nieuwe foto's van prinses Beatrix met H. K. H. prinses Juliana en met haar prinselijke ouders samen, vertoonen een heel verschil met de laatste foto's, die gepubliceerd werden. De jonge prinses blijkt zoo prachtig te groeien, dat zij reeds staan-oefeningen maakt.

(Foto's F. Ziegler.)

Het verdragen van vreemde kuren, niet echter in de hand werken ervan, kan een daad van naastenliefde zijn.

TOURISTENSCHEPEN.

Zondag 29 Januari wordt hier verwacht het S.S. Statendam van de Holland-Amerika lijn.

Maandag wordt hier verwacht het S.S. Oslofjord.

K.R.O.

Wereldprogramma
Via P.C.J. Golflengte 31.28 m.
19.24 — 20.24 Curaçaotijd
Zondag, 29 Januari 1939.

1. Wilhelmus — Opening
2. Gramofoonmuziek
3. „Mentaliteit der Boluba in Kasai" (B.C.) door Pater Th. van Erp, Scheutist, Oud-Congo-Missionaris
4. Gramofoonmuziek
5. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
6. Eventueel Vaderlandse Kroniek
7. Gramofoonmuziek.

Koloniale uitzending van K.R.O.
Via PH.I. op Golflengte 25.57 M.
9 — 10 uur Curaçaotijd.

1. Mars
2. De Film in Nederland door A. van Domburg
3. Gramofoonmuziek
4. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
5. Eventueel Vaderlandse Kroniek
6. Gramofoonmuziek.

AMERIKAANSE VLOOTBEZOEK.

Op 6 Maart zal een Amerikaans eskader een bezoek brengen aan Curaçao en hier blijven tot 10 Maart. Het eskader staat onder commando van Rear Admiral, C. S. Freeman. U.S. Navy.

Executive Officer: R. H. English U.S. Navy. Commander, en bevat de volgende eenheden:

U.S.S. RICHMOND. Light Cruiser — Flagship. 7050 Tons. Length 555ft. Captain D. B. Beary U.S. Navy.

U.S.S. HOLLAND. Auxiliary Supply Ship. 8008 Tons. Length 513 ft. Commander W. M. Quigley U.S. Navy.

U.S.S. SALMON. Submarine. 1540 Tons. Lieutenant M. M. Stephens. U.S. Navy.

U.S.S. SEAL Submarine. 1450 Tons. Lieutenant K. G. Hensel. U.S. Navy.

U.S.S. SKIPJACK. Submarine. 1450 Tons. Lieutenant H. Sall. U.S.N.

U.S.S. SNAPPER. (Submarine) 1445 Tons. Lt. Commander F. O. Johnston. U.S. Navy.

U.S.S. STINGRAY. Submarine. 1445 Tons. Lieutenant L. N. Blair. U.S. Navy.

U.S.S. PERCH. Submarine. 1330 Tons. Lt Commander G. E. Crawford. U.S. Navy.

U.S.S. CACHALOT. Submarine. 1110 Tons. Lt. Commander F. T. Watkins. U.S. Navy.

U.S.S. CUTTLEFISH. Submarine. 1120 Tons. Lieutenant G. E. Peterson. U.S.N.

De gehele macht bestaat uit 125 officieren en 1390 manschappen.

Muziekuitvoering a.s. Zondag, 29 Januari 7.30 uur Brion-plein Muziekkorps Santa Cecilia.

1. Wilhelmus
2. Le Premier Medaille (mars)
3. Cavalerie Légère (Ouvert.) (Suppé)
4. Wiener Praterleben (walzer) (S. Translatein)
5. Bella Imagen (Danza)

— PAUZE —

6. The Palms (Sonate)
7. Lucia di Lammermoor (fant.) Donizetti)
8. Die Blaue Mazur (potp.) (F. Lehar).

Het Comité voor inzameling van gelden ten bate van noodlijdende Joodsche uitgewekenen in Nederland, biedt langs dezen weg aan alle milde gevers zijn besten dank aan voor hunne bijdragen, die zeer op prijs worden gesteld.

Curaçao, Januari 26, 1939.

CURACAO.

BEGRAFENISURNEN OP ST CRUZ.

Voor de kerk van St. Cruz op Aruba is een pré-historische begraafplaats gevonden.

Uit de vondsten die indertijd Pastoor van Koolwijk heeft gedaan op Aruba, bleek dat op deze eilanden ook Indianen hebben gewoond van de grote stam der Caraiben.

Toen de Spanjaarden deze eilanden ontdekten, woonden hier geen Caraiben, maar Arowakken en wel de stam der Caquetias.

Doch uit de gevonden begrafenisurnen, welke indertijd naar 't Rijksmuseum voor Ethnographie te Leiden werden opgestuurd en daar nog bewaard zijn, bleek dat ook Caraiben op deze eilanden gewoond hebben.

De Caraiben begroeven n.l. hun doden in gehurkte houding in aarden potten. Bovendien was van de Caraiben bekend, dat zij door het bevestigen van plankjes aan het voorhoofd der kinderen, dit vervormden, zodat het geheel achterover kwam te liggen.

Thans is op St. Cruz een dergelijke nog gave urn gevonden, terwijl er ook zeer vele scherven en beenderen in het veld lagen, welke echter in de loop der jaren door landbouwers stuk geslagen waren, daar ze zich zeer ondiep in de aarde bevonden.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

De heer J. H. van Boven, hoofd van de dienst voor Sociale Zaken, is gemachtigd om uitgaande bescheiden van het Departement Accountantsdienst, Sociale en Economische Zaken namens den Directeur te tekenen.

De heer L. Veltman, technisch ambtenaar bij het stoomwezen in Curaçao is aangewezen als gedelegeerde bij de in Curaçao te houden examens ter verkrijging van het voorlopige diploma landmachinist, hetwelk uitgereikt wordt door de examen-commissie voor landmachinisten te Amsterdam.

De heer X. H. Ch. M. Krügers Onder-Gezaghebber van Saba, is benoemd tot plaatselijk Hoofd van Politie, hulp-ambtenaar van de Burgerlijke Stand op Saba voor het verrichten van alle handelingen van de Burgerlijke Stand en tot Ambtenaar van het Bevolkingsregister op genoemd eiland.

Aan Mej. R. Abbad, onderwijzeres 1ste kl. cat. B., werkzaam aan de Hendrikschool alhier, is met ingang van de 4de Mei 1939 wegens langdurige onafgebroken dienst 11 maanden buitenlands verlof verleend.

Aan Mej. M. J. Derks, gouvernementsvroedvrouw alhier is, wegens andere redenen dan ziekte, vier en twintig dagen vrijstelling van dienst verleend met vergunning deze tijd in het buitenland door te brengen.

Mej. I. Brouwer, in het bezit van de acte hulponderwijzeres is tijdelijk benoemd aan de Julianaschool voor M.U.L.O. te Oranjestad op Aruba.

De heer M. E. Dovale, commies, is definitief belast met de werkzaamheden van kasbeheerder van de vreemdelingendienst, tevens sub-ontvanger van den Koloniaal-Ontvanger voor boeten en transactiegelden.

Aan den heer E. O. Frigerio, seiner bij de landsradiodienst op Aruba is met ingang van de 1ste Februari 1939 wegens andere redenen dan ziekte, vier weken vrijstelling van dienst verleend.

De heer V. C. I. Weiman is eervol ontheven van zijn functie als roeier, tevens verzorger van het pierlicht op Bonaire en benoemd tot tijdelijk veldwachter op genoemd eiland.

De heer Dr. I. S. Emmanuel, is benoemd tot Predikant bij de Nederlands Portugees Israëlitische Gemeente in Curaçao.

De Gouvernements-Secretaris,
Gronemeyer.

„SCHERPENHEUVEL."

Het muziekkorps „Scherpenheuvel" zal Dinsdag, 31 Januari 1939 een uitvoering geven op het Brion-plein, ter gelegenheid van de verjaardag van Prinses Beatrix.

25 JAREN ORGANIST.

Dinsdag 31 Januari zal het 25 jaar geleden zijn, dat de Heer J. Palm aangesteld werd tot organist van de Kathedrale Kerk van St. Anna.

In deze 25 jaren heeft de jubilerende organist zich niet alleen doen kennen als een fijnzinnig musicus, doch tevens als een plichtsgetrouw opluisteraar van de kerkelijke diensten. Daarnaast wist hij door zijn haast spreekwoordelijk geworden bereidwilligheid, om altijd en overal klaar te staan waar men een beroep deed op zijn muziektalenten, de harten te veroveren van allen, die met hem in aanraking kwamen.

Wij zijn er van overtuigd, dat het Dinsdag a.s. de Jubilaris niet aan belangstelling zal ontbreken en roepen hem een van harte gemeend „Ad multos Annos" toe.

DE RADIOREDE VAN H. M. DE KONINGIN.

We hopen dat velen in Curaçao zullen genoten hebben van de prachtige, diep christelijke radiorede welke H.M. de Koningin gisteren heeft gehouden over de verschillende Nederlandse Zenders.

De berichtgeving in de Curaçaose pers over de morgenuitzending was foutief. Niet om 7.35 werd de rede uitgezonden, maar een half uur later eerst, had de morgenuitzending plaats, welke echter zoals gewoonlijk, niet erg verstaanbaar doorkwam.

Heel wat meer te genieten was de speciale uitzending voor West-Indië gisteravond.

Het onderwerp was de morele en geestelijke herbewapening. H.M. sprak deze rede om het vele verschil van mening wat er bestond in de toepassing en daarover wilde ze nadere toelichting geven, alsmede daarbij een antwoord geven op verschillende vragen die haar waren gesteld.

H.M. uitte haar grote vreugde over de bereidwilligheid, waarmede het initiatief begroet was.

Draagt elkanders lasten, was het hoofdmotief van deze schitterende rede, waarbij H.M. er op wees, dat we eerlijk moesten te werk gaan en de ogen niet sluiten voor onze tekortkomingen als mens en gemeenschap.

In de krankheden van onze tijd, die duidelijk werden aangegeven, legde H.M. er de nadruk op, dat allen er naar moeten streven om elkander te begrijpen en begrepen te worden. Zij wees op de gemeenschapsgedachte en de verschillende punten, waarop onze arbeid gericht moet worden en hoe wij de nieuwe geestesgesteldheid moeten bevorderen ten opzichte van de geestelijke moeilijkheden dezer tijden.

Onder de indruk nog van de innige samenwerking die er geweest was bij de viering van het 40 jarig regeringsjubileum deed onze Vorstin een beroep op aller medewerking ter bestrijding van de zo hoge nood op geestelijk en stoffelijk gebied en voor een betere toekomst.

Een geest van saamhorigheid is daarvoor nodig.

Hierbij herinnerde H. M. aan de gemeenschappelijke hulp in de mobilisatiejaren en het vereend samenwerken tot het verschaffen van hulp aan jonggeborenen bij gelegenheid van de geboorte van haar kleinkind.

Sedert de oorlog is er veel ontwricht en openbaren zich overal verschijnselen van ontwording. Hierbij richtte H.M. tot slot de blik naar boven, in de mooie vergelijking van de kleinste spleet, waardoor de zon nog binnendringt dat zo ook God ons met zijn licht bestraalt. Le Christ avant tout, had zij eens geschreven, en de ervaring van dit woord had haar bezield deze rede te spreken tot het Nederlandse volk, waarbij zij de hoop uitsprak, deze woorden gestand te doen tot haar laatste snik, gesteund door Zijne hulp.

NOTARISTARIEVEN OP CURAÇAO.

We hadden reeds in onze kolommen ons standpunt weergegeven over deze kwestie, die het eerst is opgeworpen door de Cur. Volkskrant en later door La Prensa beantwoord is.

Maar na kennisneming van het uiterst minderwaardige antwoord van de Cur. Volkskrant van gisterenavond, waarin al het zakelijke had plaats moeten maken voor een scherp persoonlijke aanval, zullen wij ons onthouden van deelname aan een dergelijke polemiek.

Dat is geen eerlijke journalistiek meer, maar werk van journaille, en daarmede encanailleren wij ons niet.

AVOND-PARTIJ AAN BOORD VAN H. Ms. GELDERLAND.

Woensdagavond hadden Commandant en officieren van H. Ms. Gelderland een groot aantal ingezetenen uitgenodigd voor een avondtocht aan boord van H. Ms. Gelderland. Velen hadden aan de uitnodiging gevolg gegeven. Ook was aanwezig Z. Exc. de Gouverneur met dochter.

Te half zeven voer het schip uit onder de vrolijke tonen van de scheepskapel, welke een opgewekte stemming bracht. Buiten ter hoogte van Caracasbaai liet men het gezelschap kennis maken met het afvuren der kanonnen. Inmiddels had men in de messroom de gerenommeerde rijsttafel aangericht, waar de bedienden druk werk hadden. De heren bleken rijkelijk voorzien van allerlei verfrissende dranken en ook Jan Bom van de kantine teen en zijn collega de Pinda[illegible] maakten goede zaken. De [illegible] ten bate van [illegible] Noord- en Zuid Holland[illegible] se Reddingsmaatschappij en het Onder[illegible] zeeliedenfonds werden goed bedacht. [illegible] Vereniging „Onze Vloot" profiteerde evenens van de goede stemming.

Tegen 10 uur wendde het schip weer de steven huiswaarts en om 11 uur lag H. Ms. Gelderland weer gemeerd aan de werf van de Firma Maduro.

Men was algeme entevreden over de gezellige avond, welke de banden van Curaçao met de Nederlandse Marine weer heeft versterkt en hernieuwd.

Filmbespreking.

„REBECCA" (Roxy).

De lieftallige Shirley Temple is een wonderkind. Al was het alleen maar hierom, dat ze op zo jonge leeftijd zo'n fabelachtig inkomen heeft.

Maar goed: het is een wonderkind. In deze film is ze een radio-star, luisterende naar de naam Miss America en zelfs [illegible] Miss Universum. Ze [illegible] als propagandiste [illegible] haver vlokken. Door een misverstand gaat dat niet door, maar daar staat weer tegenover een toeval, waardoor ze opnieuw ontdekt wordt.

Een familiestrijd weet het lieve kind al spelende op te lossen, terwijl het tevens de oorzaak is van een paar huwelijken. Intussentijd zit Shirley ook nog even kans een paar succesnummertjes uit vroegere films te ventileren, hetgeen weliswaar niet met de geschiedenis zelf te maken heeft. Maar zo iets kan men van een wonderkind accepteren!

„SISTERS" (Cinelandia).

Voor de drie zusters, dochters van een apotheker in Silver Bow, is de avond van de presidentsverkiezing van den eersten Roosevelt van een bizondere betekenis.

Er is feest in het stadje ter ere van den nieuwen president, overal muziek en dans en de oudste der zusters ontmoet die avond den man, waaraan zij haar hart en — vaak bitter — haar leven geven zal.

De man is een vreemdeling in het plaatsje — journalist van een courant in San Francisco — en de ouders verenigen zich niet met haar keuze.

In de nacht vertrekt het paar en is de band tussen eensgezinde zuster-stel ook verbroken. De twee anderen trouwen nu ook spoedig, de een met een degelijke jonge zakenman, de ander met een man die haar vader had kunnen zijn, maar die als tegenprestatie voor het gemis van zijn jeugd een groot vermogen mdbrengt.

Het huwelijksleven van de drie zusters, vooral van de oudste — op voortreffelijke wijze door Bette Davis gespeeld — vormt het onderhoudend verhaal van de film.

Elk maakt zijn goede en slechte tijden mee, zoals het leven die nu eenmaal brengen kan, en als het weer feest is in Silver Bow, thans ter ere van de presidentsverkiezing van Taft, vinden het drietal zusters weer verenigd en is het leed weer geleden.

DE WEL.

Als een die, wand'lend in een groot
groen woud,
Een wijle neerzit bij een waterwel,
En in zijn handen 't water schept, dat
snel
Vervliet, tot hij geen druppel over-
houdt;
En, in gepeinzen telkens weer dat spel
Herhaalt, als had hij nimmermeer
aanschouwd,
Hoe 't vonk'lend vocht, als levend
zonnegoud,
Zich niet laat vangen in de kleine cel;
Zo schepte ook ik in mijn dagen uit de
bron
Des levens, en verblijdde mij in de
glans
Van 't water, helder in de lentezon.
Ik droomde en 't water vloeide weg......
en thans
Herdenkt mijn dorst, nog immer
ongestild,
De dagen, die ik spelend heb verspild.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Met het oog op de rede, welke Hitler voor de Rijksdag houden zal, zal Chamberlain hedenavond een rede houden te Birmingham om 9.30 Greenw. tijd, welke over alle Engelse zenders zal worden uitgezonden.

In Zuid Chili werden door een aardbeving ruim 15 duizend mensen gedood en geweldige schade aangericht.

Het leger van Generaal Franco rukt te Noorden van Barcelona op en nam de stad Badelona.

Figueras, waar thans de republikeinse regering is gevestigd, werd gebombardeerd.

De val van Barcelona wekte in Italië groot enthousiasme en anti-Franse betogingen.

Het Prinselijk Paar zal half Februari naar Grindelwald in Zwitserland vertrekken.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

Uit Monte Carlo wordt bericht dat de uitslag van de sterrit Monte Carlo als volgt is. Een en twee kwamen de Fransen Trevoux en Contet, drie: Mutsaers-Kouwenberg; vijf: Bakker Schut-Nortier; zes: van der Hoek — Ton; zeven: Catsonides — Barendrecht.

Voor het eerst is de Nederlandse Bank Dinsdag gedwongen geweest om te interveniëren ten gunste van de gulden.

De koers van de dollar steeg in de loop van de morgen tot 186, waarna de Nederlandse Bank voor 1.85 $^{9}/_{16}$ begon te verkopen. Deze koers kan men dus als het maximum beschouwen. De vraag naar dollars daart echter voort en men schrijft deze voornamelijk toe aan kapitaalvlucht van de in Holland uitgeweken Joden, welke thans naar een ander land moeten emigreren.

Ook op de kapitaalmarkt en in onroerende goederen trad een kapitaalvlucht aan de dag.

De ex-keizer heeft tegenover vertegenwoordigers van de pers uiting doen geven van zijn dankbaarheid jegens Nederland waar hij thans reeds meer dan 20 jaar verblijf houdt. De wijze waarop Nederland hem heeft opgenomen heeft zijn zware taak zeer verlicht.

De grootofficier van het Huis van Hare Majesteit, van Hardenbroek bood de gelukwensen der Koningin aan bij gelegenheid van de 80ste verjaardag van den ex-keizer. Prins Bernhard bood de gelukwensen aan van H.K.H. Prinses Juliana.

Op 24 Jan. vond te Weesp in de fabriek van de Mij. voor Pharmaceutische producten ('n onderdeel van de van Houten's fabrieken) een ernstige ontploffing plaats. Vijf personen werden ernstig gewond, waarvan een in zorgwekkende toestand verkeert. Tien anderen licht gewond. Het ongeluk ontstond door het springen van een kolf aether.

Schepenlijst over de maand Januari 1939.

28	Eng.	Governor	Liverpool	Prt. Colombia
29	Ned.	Statendam, Caracasbaai	New York	La Guaira
29	Ned.	Crijnssen	La Guaira	Prt. Cabello
29	Ned.	El Libertador	Aruba—Macbo.	Aruba—Maracaibo
30	Noor.	Oslofjord, Willemstad	New York	La Guaira
30	Noor.	Ciss	Maracaibo	Aruba—Maracaibo
30	Noor.	Lindvangen	Ciudad Trujillo	Prt. Cabello
30	Ned.	Cottica	La Guaira	New York
30	Duitsch.	Munchen	Antwerpen	Cristobal
31	Amk.	Santa Paula	Maracaibo	Maracaibo.

„ZUIDELIJK FRONT" VAN MAARSCHALK GRAZIANI.

Het ligt nog vers in het geheugen, welk een crisis de Abessynische veldtocht in internationaal opzicht heeft ontketend en hoeveel invloed hij heeft gehad op de ontwikkeling der gebeurtenissen in Europa. Het pas kort geleden opgerichte Stresafront stortte toen ineen; de uitzending van de Home-Fleet naar de Middellandse Zee en de afkondiging van de Volkenbondsancties tegen Italië brachten Europa aan de rand van een oorlog; het Abessynische conflict maakte de militaire bezetting van het Rijnland mogelijk en dit was op zijn beurt weer gunstig voor Italië, daar het de aandacht van de Westerse machten afleidde van de sancties juist op het moment dat deze verscherpt hadden moeten worden; de beide „autoritaire" staten sloten een bondgenootschap; de as Rome-Berlijn ontstond; Duitsland herstelde zijn vroegere positie in Europa enz. enz. Om al deze gevolgen groeide de historische betekenis van de Abessynische onderneming ver uit boven die van een willekeurige koloniale oorlog en daarom staan de publicaties over dit gebeuren nog steeds in het brandpunt der belangstelling.

Over de voorgeschiedenis van de oorlog en de eerste operaties verscheen indertijd het boek van Maarschalk De Bono, die als minister van Koloniën een der leiders van de onderneming was geweest, de voorbereidingen had getroffen en de eerste maanden het commando gevoerd. Over de gebeurtenissen aan het Noordelijk front, dat het eigenlijke oorlogstoneel was en waar ook de beslissing viel, bericht tot in alle bijzonderheden het grote werk van Maarschalk Badoglio, aan wien na De Bono het opperbevel werd opgedragen. En bij deze beide werken heeft zich thans, als „der Dritte im Bunde", dat van Maarschalk Graziani gevoegd, die aan het Zuidelijk front het bevel voerde.

Maarschalk Graziani had reeds meerdere koloniale oorlogen achter de rug en was geen nieuweling op Afrika's bodem. Hij had Tripolitanië onderworpen (onder het gouvernement van De Bono) en daarna de Cyrenaica (onder het gouvernement van Badoglio) en hij kan ongetwijfeld gelden als de eerste koloniale generaal van Italië. Desondanks werd hem slechts het commando opgedragen over het secundaire front, met de opdracht zich aanvankelijk tot verdediging te beperken.

Het behoeft nauwelijks gezegd te worden, dat elk van deze werken bewust of onbewust een eigen tendens bezit. Het minst komt dit tot uiting bij Badoglio, maar die heeft door zijn succes, dat voor hem spreekt, een gemakkelijke voorrang. Uit het boek van De Bono blijkt duidelijk diens ergernis, dat de kroon der overwinning niet hem, maar zijn opvolger, toeviel; openlijk sshrijft hij in zijn boek, dat hij hoogstens van Graziani iets had kunnen leren. Deze laatste wederom tracht te bewijzen, wat de door hem behaalde successen aan het Zuidelijk front voor het Noordelijk front betekenden. Zo spreekt hij bijv. van de „bliksemsnelle, maar gemakkelijke" bezetting van de hoofdstad door de troepen van Badoglio en van de „tragische periode", die daarop volgde van Mei tot September 1936 en die hij, nadat hem het viceekoningschap, dat slechts pro forma korte tijd in handen van Badoglio was, werd opgedragen, moest doorslaan. Pas onder zijn leiding zou de onderwerping van Abessynië feitelijk tot stand zijn gekomen en wel door het uitroeien der gevaarlijkste tegenstanders: Destà Damtù, Gabremariam en Beine Merid, die een guerilla-oorlog trachtten te voeren en zelfs de omgeving van Addis Abeba onveilig maakten.

Buitendien wijst Graziani er met nadruk op, dat de actie aan het Noordelijk front niet van die aan het Zuidelijk gescheiden kan worden en dat het uiteindelijke (en wel het absoluut uiteindelijke) succes zonder de actie in het Zuiden nooit behaald had kunnen worden. „Als het Zuidelijk front niet tot een ingrijpend offensief was overgegaan, schrijft hij, „dan zou de veldtocht in Mei 1936, toen de regentijd inzette en de sancties het Italiaanse volk aan de rand van de hongersnood dreigden te brengen, nog lang niet ten einde zijn geweest."

Het werk van Graziani, dat gevolgd wordt door niet minder dan vier banden documenten, is, evenals dat van Badoglio in wezen militair-technisch en strategisch. Het schildert de geweldige moeilijkheden, die vooral bestonden in het volslagen gebrek aan bruikbare havens en wegen, in de grote afstanden en in het gevaarlijke klimaat. En hij beschrijft, hoe hij al deze hindernissen wist te overwinnen en hoe hij weldra van zijn aanvankelijke opdracht (de verdediging van het kustgebied) overging tot verdediging van de gehele Somali-kolonie en tenslotte tot het zegenrijke offensief tegen de 100.000 man sterke Abessyniërs, die gecommandeerd werden door Wehib Pascha, den Turksen generaal, die gedurende de wereldoorlog zijn lauweren behaald had in de strijd tegen de Russen aan het Armeense front. De veldslag van Ogaden beslaat van de in totaal 348 bladzijden niet minder dan 64, die van Ganale Doria zelfs 80.

Om begrijpelijke redenen vertelt Graziani niet, hoe hij de oorlog gevoerd zou hebben, wanneer hem van het begin af aan het opperbevel zou zijn opgedragen. Maar het is bekend dat hij in 1931, toen hij de oorlog in de Cyrenaica leidde, 40.000 man kreeg aangeboden om de Bedouïnen te onderwerpen en dat hij die toen weigerde, omdat de Europese infanterie volgens zijn mening veel te veel verpleging behoefde en veel te moeilijk verplaatsbaar en in klimatologisch opzicht onbetrouwbaar was. Inplaats daarvan kreeg hij toen 15.000 Erythreïsche Askari's en onbeperkte technische middelen. Zijn systeem, waarmee hij indertijd in verrassend korte tijd de Cyrenaica onderwierp, bestond in hoofdzaak hierin, dat hij de kleurlingentroepen, die aan soberheid snelheid en strijdkracht gelijkwaardig waren aan den tegenstander, door alle middelen van moderne techniek en door een bedachtzame strategie en tactiek geweldig „potentieerde". Het is dan ook waarschijnlijk, dat hij als opperbevelhebber van beide fronten, zich beperkt zou hebben tot de verdediging van de kolonie Erythrea door Italiaanse divisies en alle kleurlingentroepen aan het Zuidelijk front gebruikt zou hebben, om van hieruit het Abessynische front in de rug aan te vallen, de Djibouti-Adiss Abeba-baan, die den vijand diende voor toevoer van wapenen en munitie, te onderbreken en zelfs de hoofdstad in te nemen. Hoe het zij: Graziani heeft aan het Zuidelijk front getoond, dat zelfs de grootste afstanden voor hem geen bezwaar waren en hij heeft ten slotte slechts enige dagen na de intocht van Badoglio in Addis Abeba de Djiboutibaan, die de eigenlijke levensader van de Abessynische tegenstand was, bereikt.

Graziani is er in de eerste plaats op bedacht geweest, havens en wegen aan te leggen en zich technisch in elk opzicht zo volmaakt mogelijk uit te rusten. De haven van Mogadiscio, die nauwelijks meer was dan een rede liet hij uitbouwen, met het gevolg, dat van 5 Maart 1935 tot 31 Juli 1936 de verscheping kon plaats vinden van niet minder dan 135.000 man, 18.600 viervoeters, 810.000 ton materiaal en 9.666 vrachtwagens. In Maart 1936 telde Graziani aan witte troepen, behalve de technische afdelingen (33 motor-afdelingen met 307 officieren en 7.118 manschappen, 3.772 gewone en 343 bijzondere vrachtwagens en 185 tanks) alleen de Siciliaanse divisie „Peloritana" en de zwarthemden-divisie „Tevere": tezamen 55.000 man. Buitendien had hij een Lybische kleurlingen-divisie van Arabo-Berbers en verder Somalische Dubats en Erythreïsche Ascari's, tezamen 44.000 man. Naast de Dubats heeft Graziani getracht, Arabieren uit Yemen aan te werven, echter met weinig succes. Hieruit blijkt dat hij in Somaliland getracht heeft op dezelfde wijze oorlog te voeren, als hij dit gedaan had in Tripolitanië en de Cyrenaica.

Mussolini schrijft in zijn voorrede tot dit boek over hem: „Zijn strategie is de strategie van bijna astronomische afstanden; de strategie van de woestijn, waarin Graziani een meester is, ook al is die, zoals de Somalische, met verraderlijk struikgewas bedekt. En deze strategie heeft de operaties aan het Zuidelijk front een veel sneller rhythme gegeven, dan aanvankelijk voorzien werd... Zijn boek toont, dat het woord „onmogelijk" voor Italianen niet bestaat, wanneer ze goed geleid worden en bezield zijn door een groot ideaal.

Men moet tot de slotsom komen: met leiders en soldaten, zoals die van het XVIde jaar van de fascistische jaartelling, kan Italië met absolute zekerheid in de toekomst van zijn keizerrijk zien.

Zoals ook reeds uit de werken van De Bono en Badoglio, blijkt thans opnieuw uit het boek van Graziani, dat Mussolini de eigenlijke strateeg van deze oorlog is geweest. Want deze crisis was niet alleen een conflict met Abessynië, maar veelmeer een conflict met de Westerse machten. Daarom werden zoveel mogelijk troepen naar Afrika gezonden, want dat was het enige gebied, waar deze machten werkelijk kwetsbaar waren. De verscheping van bijna een half millioen manschappen en een geweldige hoeveelheid oorlogsmateriaal, niet alleen naar Oost-, maar tegelijk ook naar Noord-Afrika, moest weliswaar in de eerste plaats dienen om de Abessyniërs, die (in tegenstelling met de Arabo-Berbers) niet in staat waren, een guerilla-oorlog te voeren, maar eenvoudig op de Italiaanse troepen te kunnen liquideren [illegible], maar dit geweldige leger moest tegelijkertijd een bedreiging vormen voor de Afrikaanse bezittingen der Westerse grootmachten, om haar tegenstand te breken en ze tot inkeer te brengen.

Daarom ook heeft Mussolini zijn generaals (wat nog zelden is voorgekomen in de historie!) méér manschappen aangeboden, dan ze zelf verlangden. Toen hij in Febr. 1935 afscheid nam van Graziani bij diens vertrek naar Oost-Afrika, zei hij: „Wanneer blijken zou dat de zending van een tweede Italiaanse divisie nuttig en nodig is, verlang ze dan en ik zal ze sturen. Ook het aantal vliegtuigen en snelle strijdwagens kan e.v. verdubbeld worden. Ik verlang tevens, dat de inboorlingentroepen tot een maximum van 50.000 man gepotentieerd worden.

Dit alles, omdat ik geloof, dat de krijgsvoering in Somaliland binnenkort een interessante wending zal nemen en wel van een offensief karakter, in de richting van en met als doel: Harrar, in samenwerking met de operaties aan het Noordelijk front." En hij vervolgde: „Alles is voor deze onderneming berekend. Mijn besluiten betreffende strijdkrachten en tijd zijn niet van vandaag. Ik reken, dat we 300.000 man en 2 jaren tijd nodig zullen hebben en daarna nog een onbepaalde tijd voor een guerilla-oorlog. Het fascistische Itailë moet deze onderneming doorzetten. Wat heeft het democratische Frankrijk in 1925 in Marokko gedaan? Het stuurde 200.000 man en maarschalk Pétain!"

Graziani sluit het verhaal over deze audiëntie met de woorden: „Zijn grote ogen straalden me tegen als twee helverlichte vuurtorens. En ik scheidde van hem in de overtuigiag, dat hij in de geest aan onze zijde meestreed en tevens in de overtuiging, dat ik niet gedoemd was, alleen maar een defensieve rol te spelen in dit grote gebeuren!"

N. K.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

29 Jan. 1939: B-klasse — Atletico — D.C.C. (Joens)

5 Febr 1939: Junior-klasse — J. Holland Jr. — Scherpenheuvel Jr. (Pengel)

SCHERPENHEUVEL.

29 Jan. 1939: Junior-klasse — J. Holland Jr. — Scherpenheuvel Jr. (Pengel)

RIO CANARIO.

22 Jan. 1939: B-klasse — Atlantico — Hilversum (Wix)

De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 3 uur namiddag.
De met ** aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur voormiddag.
De andere wedstrijden beginnen om 4.15 uur namiddag.

Heren Scheidsrechters worden verzocht bovenstaand programma goed na te gaan en ingeval zij aangewezen zijn om een wedstrijd te leiden op een datum, dat zij door werkzaamheden, enz. niet in staat zullen zijn op te komen, zulks tijdig te berichten aan den competitieleider, G. M. Beltram, Bergstraat No. 17, opdat in de vervanging kan worden voorzien. Dit ter voorkoming, dat wedstrijden niet door zullen gaan, wegens niet opkomen van scheidsrechters.

HET BESTUUR.

OEFENING BONDSELFTAL vs COMB. — S.U.B.T. OP 29 JANUARI 1939, 4.15 uur namiddag.

BONDSELFTAL.
Costuum Blauw-Zwart

Raphaela (Subt)

De Koop (Transv.) — Hollander (RCC)

W. Leers (J. Holl.) — Bloemendaal (Asiento) — Sentiago (J. Holl.)

Pietersz (Subt) — Oostlander (Asiento) — Bosch (Subt) — H. Nahar (Transv.) — Rondijk (RCC)

O

Ruiz (Subt) — Everts (Subt) — Naaldijk (Transv) — Eiloof (Transv) — M. Nahar (Transv)

Mau Asam (Transv) — Bakhuis (Subt) — M. de Castro (Subt)

Wllems (Transv) — Jandroep (Subt)

Grovell (Subt)

COMB. S.U.B.T. — TRANSVAAL.
Costuum Wit-Zwart

RESERVES:
Salcedo (SUBT), Rondijk (RCC), Rosina (Scherp.), Nahr (Scherp.), G. Salomon (Atl.), Hoelen (Herc.), Royer (J.H.), Mau Asam (Transv.), F. Jansen (Fey.), Bernabela (Fey.) en Pardo (J.H.).

DE SPELERS WORDEN DINGEND VERZOCHT TIJDIG OP HET TERREIN AANWEZIG TE ZIJN.

HET BESTUUR.